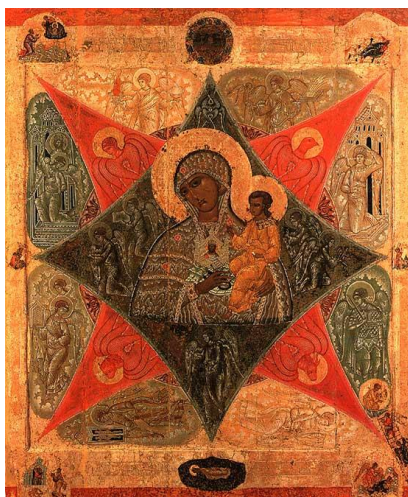

Maria, jejíž Srdce je nebeským Jeruzalémem, otvírá naše nitro i se vším, co nás čeká, Bohu. Hledme na její ikonu nespalitelného keře, abychom s úžasem slyšeli, co nyní, v tento moment, vkládá Pán do našeho života, jaké zázraky pro nás koná.

Již od dob vyvolení Abraháma je oheň výstižným znamením vztahu Boha se svým lidem. „Slunce zapadlo, nastala tma, a hle – dýmající pec a ohnivá pochodeň přešly mezi obětovanými rozpůlenými částmi.“ (Gn 15,17) Oheň znamená Boží svatost, jež přitahuje a vábí, a zároveň vyvolává respekt a úctu. Na hoře Choreb je Mojžíš podívanou na oheň, který nestravuje, neodolatelně přitahován, zároveň ale ho Boží hlas napomíná, aby se nepřibližoval dříve, než bude očištěn. „Tu se mu zjevil Hospodinův anděl v plamenu ohně, který šlehal ze středu keře. Mojžíš se díval, a hle – keř hořel plamenem, ale neshořel. (...) Nepřibližuj se sem, zuj si opánky z nohou, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ (Ex 3,2.5) Samotný oheň totiž očišťuje. Serafin, který se rozžhaveným uhlíkem dotýká úst Izaiáše, říká: „Hle, dotklo se to tvých úst, zmizí tvá nepravost, bude smyt tvůj hřích.“ (Iz 6,6–7) Svatý Pavel k tomu dodává, že zlato je zkoušeno v ohni: „Když někdo dále staví na tom základě a přidává zlato, stříbro, drahé kameny – nebo dříví, seno, slámu, bude u každého jasné, co je to za dílo. Onen den to ukáže, protože se zjeví v ohni, a právě oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka.“ (1Kor 3,12–13) Mariino Srdce je to žhoucí zlato, které Boží oheň neničí, naopak ho rozžhaví do nebyvalého jasů. V keři, který hoří, a nestravuje se, je oslavováno Mariino panenství: „Mojžíšův keř, který v ohni neshořel, je nám, Rodičko Boží, znamením tvého slavného, neporušeného panenství: Přimlouvej se za nás!“

Také ikona hořícího keře musí být interpretována v širším kontextu, a to v souvislostech celých dějin Izraele. Oblak na hoře Choreb je první znamení exodu, začátek všech divů, které učinil Bůh pro blaho lidí – znamení jeho přítomnosti. „Já jsem Bůh tvého otce, já jsem Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův! Mojžíš tehdy zahalil svou tvář, protože se bál pohlédnout na Boha.“ (Ex 3,6) Maria je takovým znamením na začátku nového exodu s novým Mojžíšem-Kristem, je ujištěním, že Bůh je opravdu zde-s-námi, pravý Emanuel! Když latinská církev oslavuje čistotu Panny Marie, vyznává tím víru v její neposkvrněné početí. Obsahem tohoto vyznání je skutečnost, že byla uchráněna jakékoli poskvrny hříchu. Dodává však, že toto výjimečné osvobození je výsledkem Kristova spasitelného díla, který prostřednictvím Ducha Svatého zahrnuje všechny lidi bez časového omezení.

Oheň je symbolem vlastním i pro Ducha. Už dávní stoikové nejasně tušili něco o závěrečném „světovém požáru“, kdy celý kosmos vzplane v ohni (zatímco světové dějiny započaly potopou-křtem). Církevní otcové tuto intuici vyjasnili, když obraz ohně označili za Ducha Svatého, který sestoupil během Letnic na apoštoly shromážděné s Matkou Boží. „Všichni jednomyslně setrvali v modlitbách spolu se ženami, s Ježíšovou matkou Marií a s jeho příbuznými a všichni byli naplněni Duchem Svatým (radostným ohněm).“ (Sk 2,4) Tento oheň, který přichází shůry, nezůstává na povrchu, ale vniká do srdcí a tam sídlí. Jak říkají východní autoři, svatost je realitou nitra, a proto očišťování vychází zevnitř navenek. Panna Maria je milostiplná. Co to znamená? Je uchráněna od každého zla ohněm Boží lásky, který plane v srdci. Je to oheň, který rozechřívá, osvětluje, mění, avšak neničí křehkou pozemskou sazenici. Starověké pohádky vyprávějící o ohnivých horách, ve kterých žily ohnivé bytosti, ovlivnily Makaria, autora mystických děl. Pomáhaly mu objasnit tajemství křesťanského života proniknutého nebeským ohněm Ducha. To však jsou jen dílčí příklady. Jestliže ohnivé bytosti v ohni *žijí*, pak je zcela přirozené, že jím nejsou spalovány. Zázračná událost života Panny Marie spočívá v něčem zcela jiném. Nepřestává být lidskou bytostí, odlišnou od Boha co do podstaty, a přesto je zcela proniknuta ohněm Boží lásky. Marie jako žena je zcela respektována. Je v ní uchováno všechno to, co je v ženském elementu nejkrásnějšího a co se v běžné praxi zdá neslučitelné: panenství a mateřství dohromady, zápal lásky a mír pokojného srdce. Víme, že to byl právě tento poslední ideál, který přitahoval mnichy a oni pak toužili dosáhnout pokoje (osvobození od zla) chápaného ve smyslu plnosti lásky, která očišťuje (propaluje) všechny vášně, a proto znamená vzkříšení duše ještě před vzkříšením těla.

Do nového roku prosme o stravující oheň lásky, aby naše srdce prostoupilo Ticho a my zaznamenali požár radosti, která je řečí Slova. V této hlubině se nám Slovo – Ticho nejmocněji dává: máme se v tichu srdce podívat na Ticho a pochopit vše. Jako zaznělo v nejhlubším tichu narození Slova, ve stejném tichu opět Slovo zazní, až přijde ve slávě!

S. Luisa Karczubová

* * *

Obraz a podoba Boha se nemají hledat v těle, ale v duši, v duchovním životě. To s sebou přináší stupně, které odpovídají dokonalosti: Člověk, který je pokládán za svatého, je velmi podobný Bohu, Matka Boží je však nejpodobnější – tedy ta, která se podobá Bohu nejvíce! Je možné stanovit tři stupně podobnosti: Dobrý křesťan je Bohu podobný, světec je více či velmi podobný a Matka Boží je mezi všemi svatými nejpodobnější! Jistě každý z nás touží být Bohu podobný – to znamená nechat se úplně vtisknout do jeho Tváře a do jeho Srdce. Stojíme na prahu nového roku, vstupujeme do nového začátku – toužíme být Bohu opět blíže. I tato touha se může stát něčím novým, hlubším v nás! Když přichází Vítěz, rozestupuje se a puká tvrdé srdce lidské, aby mohl vstoupit Král slávy! Naslouchejme a čekajme na pukání srdcí

– vždyť Pán přichází! Záleží jen na tom, jak jsem mu blízko a kolik lásky, něhy, cti a pocty jako Králi jsem mu připraven dát! Ježíš k nám přistupuje a vychází k nám vždy jako první – a to jako Láska! Mystika není naše představa o mystice, ale způsob spojení, které působí sám Pán...

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Od 8. 12. 2020 do 8. 12. 2021 papež František vyhlásil Rok svatého Josefa, spojený s možností získání plnomocných odpustků za obvyklých podmínek. Kromě jiného papež František připomíná, že svatý Josef byl mužem modlitby, který také dnes všechny zve k prohloubení vztahu s Otcem, dovolujícím rozpoznat jeho vůli v životě. Plnomocné odpustky proto může získat také ten, kdo se nejméně na 30 minut zastaví v rozjímání nad modlitbou Otče náš nebo se zúčastní duchovních cvičení či jednodenního soustředění zahrnujícího meditaci nad postavou Mariina snoubence. Světeckou osobnost svatého Josefa papež František přibližuje v apoštolském listu *Patris corde – Otcovským srdcem*, který při této příležitosti napsal. Přinášíme z něho malý úryvek: „Josefovo štěstí nespočívá v logice sebeobětování, nýbrž sebedarování. V tomto člověku nikdy není znát frustrace, nýbrž jenom důvěra. Jeho přetrvávající mlčení neobsahuje stížnosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. Svět potřebuje otce, odmítá pány, odmítá toho, kdo chce vlastněním druhého vyplnit svoji vnitřní prázdnotu, odmítá ty, kdo zaměňují autoritu za autoritativnost, službu za servilitu, konfrontaci za útisk, charitu za vyživování, sílu za destrukci. Každé pravé povolání se rodí ze sebedarování, kterým je zralost jednoduchého obětování. Také kněžství a zasvěcený život žádá tento typ zralosti. Tam, kde povolání k manželství, celibátu či panenství nedosáhne zralosti sebedarování a zastaví se u pouhé logiky oběti, se pak namísto znamení krásy a radosti lásky stává výrazem neštěstí, smutku a frustrace. (...) Přes čtyřicet let se denně po ránu modlím ke svatému Josefovi modlitbu, vzatou z jedné modlitební knížky, vydané v 19. století ženskou řeholní kongregací Ježíše a Marie a vyjadřující zbožnost, důvěru i jakousi provokaci ke svatému Josefovi: **Vznešený patriarcho, svatý Josefe, který můžeš učinit to, co je nemožné, pospěš mi na pomoc ve chvílích neklidu a těžkostí. Přijmi pod svou ochranu obtížné a svízelné situace, které ti svěřuji, aby došly šťastného konce. Můj milovaný otče, v tebe skládám celou svoji důvěru. Ať mi neříkají, že jsem tě vzýval nadarmo, a poněvadž s Ježíšem a Marií můžeš všechno, ukaž mi, že tvoje dobrota je tak velká jako tvoje moc. Amen.**“

